

og Japan udtrykte sig i mere generelle vendinger. Ligeledes udtryktes bekymring over de af Kina foretagne forsøg.

Udvalget vedtog enstemmigt et af 17 forslagsstillere herunder Danmark fremsat resolutionsforslag. I forslaget tages beretningen fra det videnskabelige udvalg til efterretning, Generalforsamlingen udtaler sig anerkendende om den videnskabelige komites virksomhed, henleder medlemsstaternes opmærksomhed på gennemgangen af oplysninger, der er nødvendige for en fortsættelse af komiteens bedømmelse af strålingsniveauet hidrørende fra atomforsøg, og anmoder den videnskabelige komité om at fortsætte sit arbejde.

Resolutionen (res. 2382) blev den 1. november 1968 vedtaget enstemmigt af Plenarforsamlingen.

Det særlige politiske udvalgs beretning: A/7296.

Den sydafrikanske regerings apartheid-politik.

(Dagsordenens punkt 31).

Det særlige politiske udvalg behandlede i tidsrummet 23. oktober til 15. november 1968 spørgsmålet om den sydafrikanske regerings apartheidpolitik.

Behandlingen i udvalget indledtes med forelæggelsen af apartheidudvalgets årsrapport ved udvalgets næstformand, Nepals ambassadør ved FN. Situationen var, erklærede ambassadøren, under fortsat forværning. Den sydafrikanske regering havde på alle måder intensiveret sin apartheidpolitik og havde gennemført yderligere lovgivning med henblik på at fjerne de sidste rester af menneskerettigheder for befolkningsflertallet. Ikke alene internt var situationen forværret, men forholdet til omverdenen havde været præget af Sydafrikas stadigt mere truende holdning; dets direkte militære intervention i Sydrhodesia var et udtryk for Sydafrikas faste hensigt om at eksportere apartheidsystemet til sine nabo-stater. Ambassadøren fremhævede, at det fortsat var apartheidudvalgets opfattelse, at økonomiske sanktioner og dertil knyttede forholdsregler var det eneste middel til en fredelig ændring af forholdene i Sydafrika, og at FN fortsat måtte søge at sikre, at

sanktionerne blev gennemført fuldstændigt.

Samme dag forelagde formanden for FNs Trustfonds bestyrelse, den svenske ambassadør Åström, fondens årsrapport. Han udtalte bl. a., at fonden gav medlemsstaterne en mulighed for at demonstrere deres modstand mod apartheid og vise deres bekymring for dets ofre. Det var tilfredsstillende, at fondet ikke alene havde Generalforsamlingens næsten enstemmige støtte, men også Apartheidudvalgets, Menneskerettigheds-kommissionens og andre FN-organers. Ambassadør Åström udtrykte håbet om, at de stater, der ydede bidrag til fondet, ville gøre dette til en årligt tilbagevendende begivenhed, og at de lande, som endnu ikke havde givet noget, i det mindste ville yde symbolske bidrag.

Ligesom sidste år fik den engelske pastor John Collins lejlighed til at udtale sig. Pastor Collins er formand for „International Defence and Aid Fund“ i London, som yder retslig og humanitær bistand til apartheidpolitikens ofre. Han gav en kortfattet historisk redegørelse for fondets start og virke, idet han understregede den virkning, som et effektivt forsvar for de sydafrikanske frihedskæmpere havde på verdensopinionen; gang på gang havde processer udviklet sig således, at det var den sydafrikanske regering, der befandt sig i anklageskranken i stedet for de anklagede. Pastor Collins rettede en tak til de lande, der ydede bidrag til fondet, og fremhævede særligt, at uden de nordiske landes støtte havde fondet måttet ophøre med sin virksomhed for længe siden.

I. Generaldebatten.

Generaldebatten fandt sted på grundlag af Apartheidudvalgets ovennævnte rapport, rapporten fra FNs Trustfond for Sydafrika samt endelig et notat fra generalsekretæren vedrørende de enkelte medlemslandes oplysningsvirksomhed om apartheidpolitikken.

Deltagere i generaldebatten var som i tidligere år en lang række afro-asiatiske lande; endvidere deltog alle de kommunistiske lande med undtagelse af Tjekkoslovakiet, der dog i forbindelse med afstemningen afgav en kort stemmeforklaring; endelig deltog en række latinamerikanske samt ganske enkelte vestlige lande.